

TORONTAI

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, OBILTYEVA (ZAPOLYA) U. I. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBILTYEVA (ZAPOLYA) UCCA 1. SZÁM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-SÍM: TORONTAI, VELIKI BECSKEREK.

**A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.**

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN. FÉLÉVRE 150 DIN, NEGYEÉVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINÁR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINÁR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DÉLELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Az utóbbi időben erős sajtókampány indult meg Markovity Bogdán dr. pénzügyminiszter ellen. Egyes politikai körökben úgy tudják, hogy Markovity pénzügyminiszter viszszaelérése befejezett tény.

Moszkvából jelentik, hogy a belügyi népbiztosság élére Jeloborodov helyére, Tolmacsev, a kereskedelmi népbiztosság élére pedig Mikoján helyére, Szokolnikov kerül a közeli napokban.

Hét millió font sterling alaptőkével megalapították tegnap az Atlantic Air Companyt, amely rendszeres légijáratot fog ientartani, illetve létesíteni Amerika és Európa között. A vállalat kezdetnek öt léghajót épített, amelyek elseje az „R 100”, tavaszra állítólag már startol is első útjára. A léghajók utja Amerikába ötvennyolc óra, míg visszafelé az utat harmincnyolc óra alatt teszik meg.

A berlini tőzsdén az egyes áriolyamokat és azok változását nem fogják többé krétával táblára jegyezni, mint ahogy eddig tették, hanem egy villanyos készülékkel vetítik az áriolyamot jelző táblákra. A villanyos vetítőkészülék a börzei kurzusokat egy időben vetíti mindazon bankokban és magánosoknál is, akik ezt a készüléket bevezetik.

A charlottenburgi uszóversenyen Heinrich a négyszáz méteres távon 5 perc 09.2 másodperc szenzációs idővel verte Nietzelt.

A német keleti tengeri flotta parancsnoka egy érdekes napiparancsot tett magát érdekessé. A nagy kuriózumnak tekinthető parancs ugyanis szigorúan megtiltja a tengerészek feleségeinek, hogy bubifrizurát viseljenek.

TŐZSDE

Január 11.

MA 100 DINÁR:

Budapestben . . .	10 02 pengő
Zürichben . . .	9 14 sv. frank
Berlinben . . .	7 34 ar. márka
Bécsben . . .	12 38 silling
Prágában . . .	58 65 cseh kor.
Newyorkban . . .	1 76 dollár
Triestben . . .	33 30 lira
Bukarestben . . .	300 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.
Magyar Hitel 91.60, Olasz Bank 67, Nemzeti Bank 211, Pesti Hazai 229, Ganz-Danubius 190, Ganz-Vilamos 174.50, Nasci 189.50, Délcukor 121.75.

Beográdból autósétautakat építenek és a Vajdaságban elpusztulnak a meglévő utak is — mondja Vuity.

Beograd, jan. 12.

A pénzügyi bizottság tegnapi ülésén az építésügyi minisztérium költségvetésével foglalkozott.

A vita előtt dr. Sumenkovity Ilija miniszter mondott rövid expozét, ismertette tárcája ügyeit. Kijelenti, hogy tavalyi költségvetése 86 millió dinár volt, míg az idejéig csak 69 millió, ilyenformán több mint tíz százalékos redukción vittek keresztül. Ennél az összegnél azonban már lejjebb nem lehet, mert akkor minden közmunkát, ami tárcája keretbe tartozik, veszélyeztet.

Sajnálattal állapítja meg, hogy személyi státusa négyszáztizenegy mérnökkel apadt. Ezek legnagyobb részét nem redukálták, hanem ök maguktól hagyták el az állami szol-

gálatot, ahol a végzett mérnökök kezdő fizetése 1500 dinár. Maga is elismeri, hogy ez az állapot teljesen tarthatatlan ugyanakkor, amikor például az ő hivatalbeli sófförjének 3000 dinár fizetése van.

Vuity Dimitrije a vita első szónoka, aki kiméletlen szavakkal kritizálja az építésügyi minisztérium költségvetését.

Megállapítja, hogy nincs komoly építésügyi politikánk. Amit építenek azt nem fejezik be és ezért senkisé felelős.

Ugyanakkor, amikor Beograd és Rakovica között autósétautakat létesítenek és építenek — a Vajdaságban, az ország kenyérmagtarában, nem hogy új

utakat nem építenek, de még a meglévő utakat sem gondozzák.

Radics Pávle úgy látja, hogy az utak építésére és rendben tartására egy nagyobb kölcsönt kellene fölvenni. De az bizonyos, hogy Vukicsevity kormányának ez nem fog sikerülni, mert a külföldi tőke fél Vukicsevity kormányától.

Demetrovity Juráj úgy találja, hogy az egész költségvetés fiktív. A legjobb volna az egész építésügyi minisztériumot megszüntetni és az utak rendbentartásának és építésének ügyét az oblasztok ügykörébe utalni, amely ezt a kérdést bizonyára jobban oldaná meg, mint a minisztérium.

Racity Szima a bácskai utak állapotát ismerteti ezután, amelyet teljesen elszomorítónak mond.

Január huszadikán ül össze újra a szkupstina.

Beograd, jan. 12.

A szkupstinát Périty Ninkó házelnök, hir szerint, január huszadikára hivta egybe.

A szkupstina elsőnek valószínűleg a bírák fizetéséről szóló törvényjavaslatot fogja tárgyalni

Mindenfelé mutatkoznak az örök béke megnyugtató jelenségei.

Kiel, jan. 12.

A Kieler Zeitung jelentése szerint, a holtenei kikötőben horgonyzó Haka nevű norvég gőzös tegnap egy nagy szállítmányt akart átvenni, amely tizenhat teherkocsi gépalaktrészről szolt.

A szállítmány Hallen keresztül érkezett Kielbe és onnan volt Osz-

lóba instradálva. Rakodás közben az egyik vámiszt próbát csinált és az egyik ládában puskákat és patronokat talált.

A német vámhatóságok azonnal beszüntették a rakomány további behajózását és az egész szállítmányt lezárolták.

A szállítmány indulási helyéről semmiféle pozitív adat nincsen.

A szovjet perbefogta és börtönre ítélte a pápát, akit erről ajánlott levélben értesítettek.

Róma, jan. 12.

Ismeretes, hogy a pápát a moszkvai szovjetbiróság azon a címen, hogy bűnös módon szorgoskodik a szovjeturalom megdöntésén — több évi börtönre ítélte.

Már magában véve ez az operett-szerű ügy is egészen nevetséges és furcsa színben tünteti föl a szovjet

államiérfiainak a mentalitását. A koronát azonban azzal tették rá az esetre, hogy az ítéletet ajánlott levélben megküldötték a pápának is.

A pápa mosolyogva olvasta el az ítéletet, majd odaadta a titkárának azzal, hogy helyeztesse el a levél-tárba, hogy az utókor lássa majd egyszer, milyen kedélyes viszonyok között éltünk.

Az ellenzék felvilágosítást kér a szentgotthárdi fegyvercsempészs ügyéről.

Beograd, jan. 12.

Pribicsevity Szvetozár kijelentette tegnap hírlapírók előtt, hogy az ellenzék nevében fel fogják keresni dr. Marinkovity külügyminisztert, a kítől azt fogják kérni, hogy informálja őket a szentgotthárdi fegyvercsempészs körüli vizsgálat eredményéről.

A magyar parlament a valorizációs javaslatot tárgyalja.

A képviselőház tegnapi ülésén a valorizációs törvényjavaslat vitáját kezdte meg. Valamennyi szónok, a kormánypártiakat is beleértve, azt követelték, hogy a kormány hagyja ki a javaslatból a hadikölcsönkötvényekre vonatkozó hatodik szakaszt.

Az ülés után Bud János pénzügyminiszter kérdést intézett a képviselők egyik csoportjához, hogy megnyugtató-e őket az, ha a kormány a javaslatnak a hadikölcsönkötvényekre vonatkozó részét egyelőre nyitva hagyja. Miután ezt a képviselők a kormány részéről jelentős lépésnek minősítették és Bud az egységes-párt klubjával is közölte elhatározását, amely a legteljesebb mértékben hozzájárult ehhez, a képviselőház mai ülésén hivatalosan is be fogja jelenteni Bud, hogy a kormány a hatodik szakaszt egyelőre nem tárgyalja le.

Az ellenzéki blokk városi közgyűlése elmaradt, mert a korelnöke ellen letartóztatási parancsot adtak ki.

A közgyűlés alakult pártközi értekezletté.

Becskekerek, jan. 12.

Megírta a Torontál, hogy Becskerek város képviselőtestületének ellenzéki blokkja szerdán délutánra rendkívüli közgyűlésre hívta össze a városi képviselőtestületet, a Csontika negyedbeli mezőgazdasági egyesület Cara Dusana (Váraljai) uccai helyiségébe.

A rendőrség a délelőtti folyamán le akarta tartóztatni Jankahidac Láza korelnököt, a közgyűlés összehívóját.

a szerb büntetőtörvénykönyv 104-ik szakaszába ütköző hatóság szinlelése miatt, mert úgy találta, hogy a közgyűlés összehívásával hatósági személy jogkörét vindikálja magának, de a parancsot nem tudták teljesíteni az azzal megbízott detektívek, mert

Jankahidacot nem találták a lakásán.

Ilyen előzmények után ültek össze az ellenzéki blokk városi képviselőtestületi tagjai. Gruity Novák (függ. dem.) nyitotta meg az ülést, rámutatott az üres elnöki székre és a következőket mondotta:

„Tisztelt városi képviselő urak! Amint láthatják, az elnöki

szék üres. Jankahidac Láza korelnököt a rendőrség le akarja tartóztatni, azért helyesebbnek találta, hogy a közgyűlésen ne jelenjen meg. A hatóság eljárását a blokk ki fogja vizsgálni és amíg az ügyet nem tisztázzuk, javasolom, hogy a mára összehívott közgyűlést halasztjuk el.”

A jelen voltak egyhangulag elfogadták az indítványt és ezzel a közgyűlés véget ért.

Mihajlovity Jován dr. szólalt fel ezután és indítványozta, hogy

a közgyűlés alakuljon át értekezletté,

amelynek elnökévé Jankovity Koszta (gazdasági-párti) városi képviselőt ajánlotta. Javaslatát egyhangú elfogadása után Jankovity Koszta tartott nagyszabású beszédet, amelyben a november hatodika óta történt eseményeket ismertette, majd dr. Mátity Misa, dr. Mihajlovity Jován, Rackov Milán, Rakity Lázár, dr. Dosen Vojiszláv, Veszkovity Milán és Jurányi Lajos beszélt. Sztojanevity Milos indítványára elhatározta a gyűlés, hogy táviratilag tiltakozik a belügyminiszternél Jankahidac Láza letartóztatása ellen.

Megszökött a becskerekai katonai fogdából egy letartóztatott tartalékos tiszt és megszöktetett egy becskerekai asszonyt, akivel nyomtalanul eltűnt.

Becskekerek, jan. 12.

December elsején, a szerbek, horvátok és szlovének egyesülésének évfordulóján, mint minden állami ünnepen szokásos, a tartalékos tisztek egyenruhában gyülekeznek a laktanya udvarán és onnan testületileg vonulnak ki a templomba. Az elmúlt december elsejei ünnepen Milasity Velja, a becskerekai államépítészeti hivatal tisztviselője is egyenruhában vonult ki. A nap folyamán az egyik becskerekai vendéglőben sértően nyilatkozott Őfelségéről a királyról és ezért

felségsértés gyanúja alapján letartóztatták.

Mivel a felségsértést katonai egyenruhában követte el, a foglyot átadták a becskerekai katonai parancsnokságnak, amely az őrizetbe-

vett tartalékos tisztet a Kralja Petra laktanya fogdájában helyezte el. Tegnap éjjel Milasity

a fogda ablakát felnyitotta és megszökött a zárkából.

Sikerült neki észrevétel nélkül kimenekülnie a laktanya udvarából is és reggelre a fogdát üresen találták. Átkutatták a laktanya környékét, majd a rendőrség bekapcsolásával az egész városban keresték, a kutatás azonban hasztalan volt, Milasity nyomtalanul eltűnt. Azaz, hogy nem egyedül, mert — ahogy az ellenőrizhetetlen fáma mondja —

megszöktetett egy becskerekai asszonyt is

és ezzel az „édes teherrel” oldott kerekelt.

A katonai hatóság elrendelte Milasity körözését.

Nagy visszaéléseket lepleztek le a német-francia jóvátételi szállítások körül.

Párizs, jan. 12.

A pénzügyminisztérium hivatalos jelentésben számol be róla, hogy a jóvátételi szállításokat ellenőrző bizottság nagy visszaéléseknek jutott nyomára és leplezett le, amelyeket német szállítók és francia kereskedők közösen követtek el.

A vizsgálat szerint egyes német vállalatok, amelyek a jóvátételi számlára szállítottak, francia cégekkel összejárva, nem azt az anyagot, vagy nem olyan minőséget szállítottak le, mintahogy ki volt kötve. A kár, amely ezáltal Franciaországot érte, mintegy nyolcvan millió frankra tehető.

A francia kormány teljes világos-

ságot akar deríteni erre az ügyre és azért elhatározta, hogy lefolytatja a legteljesebb vizsgálatot.

Berlini hivatalos helyről jelentik, hogy a jóvátételi szállítások körüli visszaélésekre már hónapokkal előbb lett figyelmes a szállításokat ellenőrző német hatóság. A diszkreten megindított vizsgálat kiderítette, hogy francia kezdeményezésre kezdtek meg egyes német cégek a csalárd szállításokat a jóvátételi számlára. Annak idején bizalmasan értesítették is erről a francia ellenőrző hivatalt, de onnan nem történt semmi intézkedés és így az egész ügy annak idején elaludt.

Megmenekültek a Temes menti községek.

A Temes folyó jelentősen apadt és a jégpáncél felrobbantásával lefolyik a víz.

Becskekerek, jan. 12.

A Temes folyó erősen befagyott szécsányi szakaszán a tegnapi nap folyamán is folytatták a robbantási műveleteket. A tengerészkülönítmény hámulatra méltó munkát végzett és olyan sikeresen működött, hogy

feleslegessé vált a tűzéréség igénybevétele.

Szerdán délig a vízállás emelkedő tendenciát mutatott és nagy aggodalommal töltötte el az árvízveszedelem elhárításán dolgozó mérnököket, a délután folyamán azonban

kedvező fordulat következett be, a mennyiben

a Temes jelentős mértékben apadt.

Déután négy órakor a Temes víz-állása 297 centiméter volt, a keddi esti 320 centiméterrel szemben. Mivel a folyó romániai szakaszáról is kedvező hírek érkeznek és ott is megszűnt az áradás, a munkálatokat vezető mérnökök véleménye szerint, nincs ok különösebb aggodalomra és

az árvízveszedelem nagyjából elhárítottak tekinthető.

Tizenhárom táncmulatságot rendeznek Becskereken az idei farsangban.

Január és február minden szombatján bál lesz.

Becskekerek, jan. 12.

A bört ideje elmúlt, itt a farsang, a bálak, vigalmak ideje és ha nem volna olyan borus hangulatban a világ, megkezdődhetnének a véget érni nem akaró táncmulatságok, a melyeken estétől sokszor másnap délig mulattak, táncoltak a fiatalok és a soha meg nem öregedő öregek.

Azt hinné az ember, hogy a vigfarsang már a múlté, hogy mulatni, ma már nem tudnak, vagy nem akarnak, hogy a mosolyt eltörölje az emberi arcokról a gazdasági nyomoruság sok-sok bánata, de ha végigtekintünk az idei szezon bál naptárán, mást látunk. Bált-bált után hirdetnek és a Kaszinó termét előre kibérelték a két hónap minden szombatjára és más alkalmas, ünnep előtti napokra. Lesznek olyanok is, akik erre kételkedni fognak a gazdasági élet válságában, pedig nincs igazuk. A válság megvan, a válság égetőbb mint volt és talán éppen a válság idézi elő a külsőleg mozgalmasnak tűnő farsangot. A bálrendezők Becskereken főképp a jótékony-sági egyesületek, amelyek mindenkor válsággal küzdenek és amelyek éppen a beteges gazdasági viszonyok következtében fokozottabb tevékenységre kényszerülnek. A táncmulatságok a konjunktúra idején nagyszerű jövedelmi forrásoknak bizonyultak az egyesületek részére és ezt a jövedelmi forrást ápolja a sok bál, bár kevés kilátással és reménnyel.

Az idei bál szezon, mint ismeretes, a Jótékony Nőegylet bálja nyitotta meg és a hétfői tisztibál volt az idény második táncmulatsága.

Január 13-ikán, pénteken a jótékony szerb nőegylet rendez tomlolaestélyt és ugyanakkor a kereskedelmi, alkalmazottak táncmulatságát. A jövő hét csütörtökjén, január 19-ikén a Jadranszka Sztrázsa rendez elit-bált a Kaszinóban, január 21-ikén, szombaton pedig a zsidó

nőegylet tartja szokásos nagyszabású táncmulatságát. Január 27-én, Szent Száva napján a középiskolák tanulóifjúság rendez bált.

Ilyen mozgalmas január után a február is élénknek ígérkezik. Mindjárt az elején, február 2-ikán az Obilicity sportegyesület rendez álarcos és jelmezes táncmulatságot. Február 4-ikén — hír szerint, a kereskedők készülnek bálra. A rákövetkező szombatra, február 11-ikére, a német-sváb kulturszövetség foglalta le a Kaszinót, az évről-évre ismétlődő festői képet nyújtó népviselet-estélyre (Trachten-bálra). A következő szombaton, február 18-ikán, az Önkéntes Tűzoltótestület vendégei ropják a Kaszinóban a táncot. Farsangutóján, február 21-ikén az újságírók rendeznek bált, amely jelmezes és álarcos farsangbucsztatónak készül. A Kadima sportegyesület megtoldja az idenyt egy lépéssel és március 3-ikára lefoglalta a Kaszinó termét.

A már említett bálakon kívül számos tánc- és tea-délutánt rendeznek, úgy hogy a fiatalság igazán nem panaszkodhatik, lesz bőven alkalom táncra és a leányoknak férjhezmenésre. Mert hisz a farsangnak egy keveset ez is a hivatása.

Gyilkosság a kocsmában.

Becskekerek, jan. 12.

Szerdán este gyilkosság történt az egyik dragutinovói kocsmában.

Petrovity Arkadija dragutinovói földműves, aki régóta haragban él Kuculj Dusán ottani sirásóval, szerdán este a kocsmában találkozott ellenfelével, akit ütlegelni kezdett, majd letépette a földre. A védekező alig tudó Kuculj kétségbeesetten kiáltott segítségért, de a segítség már későn érkezett. Petrovity kirántotta kését és Kuculj szívébe dőlte.

Kuculj a helyszínen meghalt, a gyilkost a csendőrség letartóztatta.

Január 12. csütörtök. R. k.: Erneszt Prot.: Reinhold. G. k.: Finizija. Zsidó 19. Tebeth. Napk. 7-48, napny. 16-28, hossza 8-40.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelent: Jobbára felhős égboltozat mellett kisebb lecsapódások és némi hőemelkedés. — — —

Január
12

1746-ban született Pestalozzi Henrik János svájci pedagógus, a modern neveléstudomány megalapítója. A nevelés végcélja szerinte természeti erőink összhangzó kifejtése. A gyermekeket együtt neveljük, de a tanítónak tanulmányoznia kell az egyes gyermekek eltérő jellemvonásait is és egyiknek a tehetségét sem szabad a másik rovására kifejleszteni. Pestalozzi a nevelésügy fejlesztése terén valódi apostoli munkát végzett. Intézete a svájci ifjerségben, amelyben szegény gyermekeket nevelt a saját módszere szerint, világhírű lett. Európából, Amerikából állandóan voltak ott tanítók, akik Pestalozzi módszerét tanulmányozták.

A választási törvény értelmében a választói névjegyzékeket minden év január elseje és harmincegyediké közötti időben hivatalból ki kell igazítani. A magyar-párt ezúton is felhívja mindazokat, akik 21-ik életévük betöltésével szavazati jogot nyertek, hogy a legközelebbi időben belül jelentkezzenek a Torontál szerkesztőségében (telefon 281.), ahol felveszik a szükséges adatokat. Ugyis az az is jelentkezzenek, akik eddig bármilyen okból kimaradtak a névjegyzékekből, vagy azokban tévesen szerepeltek.

Házasság. E hó 8-ikán, vasárnap délelőtt vezette oltárhoz Pintár Antal volt pilótafőhadnagy Hajos Arankát, Hajos Gyula nagykereskedő leányát, Noviszádon. (Minden külön értesítés helyett).

A Jadranszka Sztárza bálja január 19-ikén a Kaszinóban.

A közművelődési egyesület vasárnapi felolvasó ülésén, amely délután fél 5 órakor kezdődik a Messinger-intézet nagytermében, a vajdasági írógárda egyik legkitűnőbb reprezentánsa, Havas Károly, a Hírlap szerkesztője fog bemutatkozni. Havas, aki kitűnő előadó, aktuális kérdésekről fog beszélni. Az ülés másik előadója Aszlányi Károly, a legelőkelőbb magyar irodalmi folyóiratnak, a Nyugat-nak cikkírója. Aszlányi érdekes előadásának témája: Intimitások írók, színészek és más művészek életéből. Az egyesület tagjai, akik ide nyújtogatják, díjtalanul vehetnek részt az előadáson. Nemtagok belépődíja tíz dinár. Ide nyújtogatják Man-gold L. és Almásy Elek könyvkereskedésében.

„Hotel Boulevard“ ma először az „Orient“-ben.

A szerb nőegylet tombola-estje. A becskerekéi jótékony szerb nőegylet január 13-ikán, pénteken este 9 órai kezdettel nagyszabású tombolát rendez a Kaszinóban. A tombolán rendkívül szép és értékes díjakat sorsolnak ki.

Uj kabaré Becskereken. A napokban nyílik meg Becskereken a Vojvodina (Rózsza) kávéház éttermében egy szolid, családias jellegű kabaré, elsőrendű erőkből összeállítva. Esténként változó műsor. Bővebbet a napokban közöl az igazgatóság.

Mady Christians a „Hotel Boulevard“-ban ma először az „Orient“-mozgóban.

Tisztibál Kikindán. A kikindai helyőrség tisztikara folyó hó kilencedikén a tisztikaszinó helyiségeiben előkelő nivóju bált rendezett. A rendező-bizottság elnöke Sztefanovity tábornok volt, akinek megérkezésekor kezdődött a tánc. A megjelentek szebbnél-szebb elegáns toalettekben vettek részt a bálon, melyek közül néhányat felemlítünk: Sztefanovity tábornokné (Broché-ruha), Budisin Szófia (Styl-ruha), Nagy Babsi (ezüst flitter), Budisin Lázóné (Creppchorgett), bár ezeken kívül is sok azon hölgyek száma, kik pazar eleganciával az idény első bálján feltűnést keltettek. A rendezés nehéz munkáját Radulovity Radko csendőrnagy és Popovity tüzérfőhadnagy vállalta magára, kiket minden elismerés megillet.

Hölgyeim! Itt a bális szezon! Siessenek Grünbaum-céghez a bálruhájuk anyagát megvenni!

Tungsram
Barium - lámpák
már kaphatók a 2080
VOLTA Rt.-nál Vel. Becskerek.

Mady Christians a „Hotel Boulevard“-ban ma először az „Orient“-mozgóban.

Leharapta egy asszony fülét, mert eicsábitotta az urát. Cukity Darinka szrpszkielemiri földmivesasszonyt nemrégiben elhagyta a férje, Cukity Jován, mert Radin Milka otantani asszonyra vetett szemet, aki meg is hallgatta a hűtlen férjet és összeköltözött vele. Cukityné rendkívül felháborította Radin Milka eljárása, benne látta családi békéjének a feldúlóját és csak az alkalomra várt, hogy ura eicsábitását megbosszulja. Radin tegnap tejért ment a piacra és utközben találkozott Cukitynével. Cukitynének sem kellett több, már messziről megállított és csipőjére tett kézzel várta be riválisát, de még inkább előntötte a mérget, amikor ellenfele kezében azt a kannát látta meg, amit az urától kapott egybekelésükkor. Azzal a holmival merészkedel járni — kiáltotta Radin Milka felé — melyet valamikor a magaméneknak valhattam? Radin Milka nem felelt, mert Cukityné a következő pillanatban nekiugrott és leteperte a földre. Csunya verekedés volt. Cukityné teljes erejével ütötte-verte Radin Milkát, ahol csak érte és hogy teljesebbé tegye a bosszút, többől leharapta ellenfele jobb fülét. Amikor Radin Milkát kiszabadították Cukityné karjaiból, kétségbeesetten kapkodott jobb füléhez, amelynek csonka része erősen vérzett. A verekedésnek a bíróságnál lesz a folytatása, mert a csendőrség Cukity Darinka ellen bünvádi feljelentést tett.

Mi történt Velikitorákon? Megirta a Torontál, hogy Velikitorákon a demokrata-párti községi képviselőtestületi tagok kidobták a község-házáról Friskan Matija községi bírót, mert szerintük, nem kaptak meghívót a képviselőtestület azon közgyűlésére, amelyen megválasztották az új előjáróságot. A történetről beszámoló tudósításunkkal kapcsolatosan Friskan Matija velikitoráki bíró a sajtótörvényre való hivatkozással a következők közlésére kérte fel a szerkesztőséget:

— Kétizben hívtam össze a képviselőtestület alakuló közgyűlését és minként alkalomra meghívót küldtem a demokrata-párti községi képviselőknek is, akiket külön küldönc által is meghívtam. Amikor másodizben sem jelentek meg, a közgyűlést megtartottuk. Ezalatt a demokrata községi képviselők, névszerint: Juon Vaszlie Csipu, Juon Vajancu, Panta Dragoje, Panta Bandu, Vaszlie Rasu, Miuc Csirisan, Pavel Szrbovan, Todor Krsztec, Ziku Njega, Petár Zajku, Juon Csopu, Juon Dragoj, Pável Todor és Todor Todor Szekosán Koszta vendégüljében gyűlekeztek és onnan nagy lármával a község-háza elé vonultak. Bementek a jegyzői irodába és azt kiáltották: „Hallottuk, hogy forradalom van”. Engem és néhány községi tisztviselőt megverték és kidobáltak a folyosóra, majd bezárták az ajtókat, összetörték a jegyző asztalát és felszólították a jegyzőt, hogy tépje össze az előzőleg tartott képviselőtestületi ülés jegyzőkönyvét. Ennél az ügynél a leghangsúlyosabb Zajku Petár, Juon Dragoj, Juon Vajancu, Juon Csipu és Juon Csopu volt. Juon Dragoj teli tüdővel kiabálta „ki az előjárósággal”, Csikala Pál pedig a bíró ellen kelt ki. Ezek után az egész társaság visszavonult a Szekosán-féle vendéglőbe, ahol a közben odaérkezett csendőriök várták őket, akik a támadás résztvevői ellen megindították a vizsgálatot.

A 15. ciklus I. osztályu húzásán a 9880. számú sorsjegy 40.000 dinárt nyert. A sorsjegy a Daun előtti trafikban lett eladva (Fő-ucca).

A rádió-technika óriási fejlődésének újabb mérföldkövét jelenti az a nagyszerű felfedezés, mely a Tungsram-gyárak hosszas, tudományos kutatásainak eredménye. A hosszú, szorgos kísérletezés egy egészen új rádiólampát fedezett fel, mely a Bariumnak, mint legjobban emittáló anyagnak felhasználásán alapszik. Rájöttek, hogy az Alkalium-Bariumnak a legkisebb energia mellett óriási az elektron emissziója. Ezen új lámpák már igen kevés áram mellett nagyobb meredekséget mutatnak, mint bármely eddigi rádiólampa, miáltal a hangerősséget lényegesen fokozza s emellett gazdaságosabb, mint az eddig használt csövek. Ezen lámpák nem mikrofonikusak, vagyis külső mechanikai behatásra nem reagálnak, úgy hogy a hangszóróval zavarok ezáltal nem hallhatók. A Barium katód csöveket minden kulturállamban szabadalmazták már. E lámpák használata lehetővé teszi, hogy a közismert, elsőrangú Tungsram 3 csöves készülékek bármely hangszórónak megfelelő energiát adjanak. Eddig megjelent típusok P 410 és P 415 végerősítő csövek.

Mady Christians a „Hotel Boulevard“-ban ma először az „Orient“-mozgóban.

A tűzoltótestület bálja Novibecsejen. A novibecseji önkéntes tűzoltótestület, amely csak három hónappal ezelőtt alakult meg, folyó hó 8-ikán rendezte első mulatságát. Az estély, amely táncon kívül tombolával, szerencsehalászáttal és amerikai árveréssel volt egybekötve, fényesen sikerült. A kitűnő rendezés főleg Ziegler Miksa alelnök és Luxeder Zoitán főparancsnok érdeme, a kik sokat fáradoztak az est sikere érdekében.

„Hotel Boulevard“ ma először az „Orient“-ben.

Ujévi ajándékot a legelőnyösebben vásárolhat Makszim Stein rövidáruüzletében a Turul-cipőüzlet mellett. Válogatott, finom áruk, elismerten olcsó árak!

Blumenstein egyik áldozata jelentkezett. A pozsonyi bíróság egy érdekes ügyet tárgyalt tegnap. Raab felvidéki magyar földbirtokos keresetet indított Blumenstein bankár ellen — aki tudvalevőleg a magyar járadékpapírok körüli családok főmestere volt — tíz millió cseh korona követelés miatt. Raab ugyanis átadott Blumensteinnek magyar aranyjáradékot tíz millió cseh korona értékben értékesítés végett, a pénz természetesen odateszett. A bíróság elutasította Raabot a keresetével azzal a megindokolással, hogy neki tudnia kellett volna, hogy egy országból sem szabad ilyen értékeket kivinni. A kötött ügylet tehát ab ovo nem lehetett jóhiszemű.

Eszterházy Antoinette grófnő milliárdos értékű ékszerai.

Bonyodalmas családi agy a bécsi törvényszék előtt.

A Torontál bécsi szerkesztőségétől.

Bécs, jan. 12.

A bécsi polgári törvényszék igen érdekes és bonyodalmas keresettel foglalkozik.

Eszterházy Antoinette grófnő, a volt császárváros egykori ünnepezt szépsége tavaly elhunyt. Többek között sok milliárdos értékű híres családi ékszer hagyott hátra és ennek a családi ékszernek birtokáért most viszály keletkezett az elhunyt leánya, Esterházy Vera grófnő, valamint unokája, a kiskorú Pálffy-Daun Mária Terézia grófnő között. Eszterházy Vera grófnő keresetet nyújtott be a bécsi polgári törvényszéken Pálffy-Daun Mária Terézia grófnő ellen. A perirat többek között a következőket tartalmazza:

Az elhunyt Eszterházy Antoinette grófnőnek a panaszos Vera grófnőn kívül még egy leánya volt, Mária, aki Pálffy-Daun József grófhoz ment feleségül, majd elvált tőle és Cereseto olasz nagyiparos neje lett.

Az alperes kiskorú Pálffy-Daun Mária Terézia grófnő az első házasságból származik. Az elmúlt esztendő július 20-ikán Eszterházy Antoinette grófnőt súlyos betegen szana-

Orient Bioskop

Csillgatók, jan. 12-én 5, 7 és 9 órákor
Pénteken, jan. 13-án 5, 7 és 9 órákor

Pénztárnyitás délelőtt 10-1/2-ig,
d. u. 8 óráig.

JÖN! JÖN! JÖN!
Egy szemrevaló legény.

**GRAND HOTEL
BOULEVARD.**

E gyönyörű film mutatja nekünk a káosz
életet egy párizsi szállodából, 6 gyönyörű
felvonásban.

Főszereplők: Mady Christians, Erna Morena,
Harry Hardt.

tóriumba szállították, ahol operációt hajtottak végre rajta, néhány nap múlva azonban meghalt. Az utolsó napokban az orvosok erős injekciók révén tartották az elhunytat életben. Röviddel halála előtt Antoinette grófnő okiratot írt alá, amelyben a kicsiny Mária Teréziát általános örökösévé teszi meg. Ugyanezért azonban szóbelileg is kijelentette, hogy értékes ékszereit unokájának ajándékozza. Ez a kijelentés azonban az elhunyt leánya szerint már olyan időben hangzott el, amikor Antoinette grófnő már nem volt öntudatának teljes birtokában. Ennek ellenére a kijelentésről irás készült, amelyet az elhunyt sógora, Eszterházy gróf és ügyvédje, Pintér dr. írtak alá. Antoinette grófnő már képtelen volt az okiratot sajátkezűleg aláírni.

Az ékszereket a grófnő halála után sógora, említett Eszterházy gróf a Creditanstalt páncélszekrényében saját nevére helyezte el.

Az elhunyt leánya, Eszterházy Vera grófnő annak kimondását kéri feliratában, hogy az ajándékozás érvénytelen, mivel őt, mint az elhunyt leányát köteles rész illeti a hagyatékából.

Az alperes Pálffy-Daun Mária Terézia grófnőt, apja, Pálffy-Daun József gróf, volt magyar főrendiházi tag képviseli, aki ügyvédje útján ellenkeresetet adott be, amelyben mindenekelőtt kifejti, hogy a bécsi bíróság nem illetékes az ügy tárgyalására, azonkívül a felperesnek nincsen joga az ajándékozást érvénytelennek minősíteni. Az elhunyt az ajándékozásokról teljesen öntudatlan volt és pontosan megmondotta, hogy az ékszerek hol vannak. Az sem igaz, hogy már képtelen volt az ajándékozási okiratot aláírni, mivel erre nem is volt szüksége, az ajándékozás szóbelileg történt és a tanúk jegyzőkönyvet vettek fel róla.

Az érdekes pert, amelynek kimenetele előtérbe kerül, mint budapesti arisztokrata körökben érthető érdeklődéssel tekintenek, a bécsi polgári törvényszék a közeljövőben fogja tárgyalni.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak a rokonoknak, ismerősöknek és jóbarátoknak, akik hön szeretett, felejtethetlen halottunk

őzv. FEIMER PÉTERNÉ
szül. ILLIEVICS MÁRIA

elhunyt alkalmából részvétnyilvánításokkal, koszoru- és virágadományokkal, valamint a temetésen való megjelenésükkel mély fájdalomukat együttérző meleg szívével enyhíteni igyekeztek, hálás köszönetünket tolmácsoljuk. Különösen köszönettel tartozunk dr. Radulovity Kornél urnak odaadó buzgó fáradságáért és mindazon jóbarátoknak, akik az elhunyt betegsége alatt segítségünkre voltak és akik drága halottunkat utolsó útján elkísérték.

Velikibecskerek, 1928. január 12.

A gyászoló család.

**Népszavazás készül
Ausztriában az alkohol-
fogyasztás korlátozása
ügyében.**

(A „Torontál” bécsi szerkesztőségétől.)

Bécs, jan. 12.

A híres Ude páter, a gráci tudományegyetem teológiai fakultásának tanára mozgalmat kezdeményezett az alkoholfogyasztás korlátozása érdekében. Felkérésére Menki Adolf dr., a bécsi tudományegyetem jogi fakultásának tanára törvényjavaslatot készített és Ude páter most országos értekezéseket gyűjt népszavazás céljából. Ha sikerül 40.000 aláírást szereznie, úgy az alkotmány értelmében a kormánynak el kell rendelnie a népszavazást a törvényjavaslat ügyében. Mivel Ude professzornak már eddig mintegy 20 ezer aláírása van, valószínű, hogy rövidesen sikerül a hiányzó kontingenst is megszereznie és Ausztria lakossága népszavazás útján fog dönteni, száraz legyen-e az ország, avagy maradjon nedves? Alkalmunk volt beszélgetést folytatni Merki professzorral, a törvényjavaslat megalkotójával, aki a következő érdekes felvilágosításokkal szolgált a mozgalomra.

Nem arról van szó, hogy Amerika példájára teljesen tilalom alá helyezzük az alkoholfogyasztást, hanem csupán korlátozni akarjuk a kicsiny Ausztria roppant nagy alkoholfogyasztását lehetőleg úgy, hogy az osztrák nép minden évben 1000 millió schillinget iszik el, vagyis az egész népjövedelem egy hatodát. Egyben egyre több adósságot csinál külföldön és gazdasági helyzete egyre rosszabbodik.

Nem akarjuk megkárosítani azokat, akiknek eddig az alkoholipar adott kenyeret, ellenkezőleg, ezeknek is meg akarjuk javítani helyzetüket. A sörfőzdek, szeszégetők üzemekét a korlátozás után gyümölcskonzervgyárrá alakíthatják át. Így sokkal több embert foglalkoztathatnak, mint eddig. Olyan amerikai sörfőzdekbe, amelyekben azelőtt például 1000 ember dolgozott, most 4000 munkás keresi kenyerét és mindannyian többet keresnek mint a tilalom előtt. Az alkoholtilalom érvénybelépése óta Amerikában a takarékpénztárak betevőinek száma 23 millió emberrel szaporodott és a betétek 8000 millió dollárra növekedtek.

Nem követeljük a szőlőtermelés beszüntetését sem, ellenkezőleg azt akarjuk, hogy a szőlő a nép számára ne legyen luxuscikk, hanem olcsó élelmiszer. A tilalom előtt Amerikában a szőlőtermelők egy tonna szőlőért 175 schillinget kaptak, ma 455 schillingért adják el. 1925-ben Amerikában 15.000 vagonnal több szőlőt termeltek, mint 1924-ben.

A korlátozás természetesen nem történhet meg egyik napról a másikra, azonban meg kell kezdeni a dolgot és lassanként teljesen szárazra kell tenni Ausztriát. Biztosra vesszük, hogy példánkat rövidesen más államok is követni fogják.

A világ vége.

Camille Flammarion, a híres francia csillagász, elragadó képet nyújtott a világ végétől, még pedig egy konkrét esettel kapcsolatban, a melynek színhelye a világtér volt.

Ezerkilencszázegy február 23-án — írta Flammarion — borzalmas katasztrófa szemtanuja volt néhány csillagász. Olyan katasztrófaé, a melynek nem volt még párja a mindenségben. A Perseus csillagképében óriási tüzvész keletkezett. Egy elsőrendű csillag gyult ki, egy olyan csillag, amely a napot ötezerszeresen multa felül fényben és melegben. A tüzvész nem tartott soká. Március másodikán a csillag már másodrendű fényességű volt, négy nappal később harmadrendű és egyre csökkent, míg végül július 10-ikén tizedrangú ködfoltta homályosodott. Mindenesetre figyelembe kell venni azt, hogy a valóságban ez a katasztrófa 1600-ban történt, mert a fénynek több mint 300 évre volt szüksége, hogy erről a csillagról a földi megfigyelők szeméig jusson.

Mi volt a borzalmas katasztrófa oka? A feleletet legkönnyebben úgy kapjuk meg, ha a mi kis földünk viszonyait vesszük figyelembe. A föld óránként 106.700 kilométernyi sebességgel röpül a világűrben. Ha ilyen sebesség mellett egy másik égitesttel összeütközne, akkor az összeütközés következtében olyan óriási hőség keletkezne, hogy a földből többmillió évig világító nap válnék.

Ha kisebb terjedelmű üstökös ütközne össze a földdel, akkor az emberiség pusztulása fulladás vagy megőrülés következtében is bekövetkezhetne. Az első eset akkor következne be, ha az üstökös uszálya szén-savat tartalmazna, amely a föld légkörének oxigéntartalmát pillanatok alatt felemésztené. Ahban az esetben, ha az üstökös uszályában olyan kémiai anyagok volnának, a melyek a légkör oxigéntartalmát gyarapítanák, akkor a Föld egész lakossága először hallatlanul boldognak érezné magát, senki sem volna többé rossz, irigy és haragos és a Föld paradicsommá válnék, ez a paradicsomi állapot azonban rövidesen megváltozna, mindenki táncolna, dalolna és kiabálna örömben, végül pedig mindenki megőrülne.

A világ elpusztulásának emellett sok más lehetősége is van, amelyek közé tartozik a nap kihűlése is.

Mielőtt menyasszonyi ajándékot vásárolna,

tekintse meg dusan felszerelt raktáramat, mert nálam legolcsóbban vehet ékszereket, órákat, ezüst- és chinézüst tárgyakat és evéseszközöket. A legjobb svájci zsebórák, u. m.: Schaffhausen, Omega, Doxa, stb. legolcsóbb árakban. Ébresztőórák 60 dinártól feljebb.

Javításokat a legutányosabban vállalok!

Baaden Hugó órás és ékszerész, Velikibecskerek, Alekszandrova (Fő) ucca. 2241

Farsangi cikkek:

strassz-kövek és csattok, tüllök minden színben, müvirágok, gyöngydiszkek, Sedina-selyembarisnyák; férfiaknak frakkíngék, bali nyakkendők a legnagyobb választékban.

2106

Népbank Rt. rövidáruosztálya.

A nap ki fog aludni és a halott föld fekete golyóként fog egy másik fekete és kihűlt golyó körül keringeni, de harminc, ötven, vagy száz millió év múlva a mindenség ép úgy mozgásban lesz mint ma, hiszen százmillió évvel ezelőtt is ép így mozgásban volt. A mindenségben nincsen értelme jövőknek és múltaknak, nincs kezdet és nincsen vég sem. A természetnek kimeríthetetlen erőforrásai vannak tartalékban. Sok minden elpusztul és sok minden születik is az évmilliók során. Napok és Holdak pusztulnak és születnek újjá. Az élet örök.

„TORONTÁL”

POLITIKAI NAPILAP

Becskeréki szerkesztősége Obilityeva (Zápolya) ucca 1. Telefonszám 281.
Bográdi szerkesztősége Frankopanova ucca 9., II. emelet.
Budapesti szerkesztősége Wekerle Sándor u. 24., II. em. 80. Telefon 68—35.
Bécsi szerkesztősége II., Taborstrasse 9. Telefon 40—3—22.

Oglas.

Poglavarstvo opštine Ban. Despotovac prema rešenju opšt. predstavništva od 28. decembar 1927. na javnoj dražbi dana 17. januara 1928. u 10 sati pre podne će prodati najvišem ponudjaču 2 bika i 4 nerasta za priplod nesposobna. Kupac kupovnu cenu će odmah isplatiti na opštinskoj blagajni.

U Ban. Despotovcu, 3. januara 1928. god.

30

Poglavarstvo.

Egy kereszthurosz

ZONGORA,

két szoba, komplett konyhaberedezés, ágy-, női- és gyermek-fehérmű és egyéb háztartási cikkek, elköltözés miatt eladó. Hajduk Veljkova (Merzi) ucca 14.

ÜZLETMEGNYITÁS!

Szíves tudomására hozom a t. közönségnek, hogy a Knez Miletina (Niczky) uccában levő Paul Tamás-féle cipő-készítőműhelyt átvettem, hol minden szakmába vágó munkát, mérték szerinti megrendeléseket a legbiztosabb kivitelben és legbiztosabb árban vállalok. A t. közönség szíves pártfogását kérem, tisztelettel Kelemen Mihály cipész-mester. Ugyanott egy tanonc felvétetik

Építők és építési vállalkozók figyelmébe!

Építőszaktos munkát teljes garancia és részletfizetés mellett, a legolcsóbb árban vállal.

STRANKY ÁDÁM épület- és bútorszaktos Veliki Becskerek, Beogradszka (Écskai) ucca 9 szám alatt.